

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 2Csp/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419200418
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Baštová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8419200418.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Luciou Baštovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava proti žalovanému: B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX/XX, XXX XX Z. L. o zaplatenie sumy 10.241,07 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. žalobou doručenu súdu dňa 21.02.2019 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 10.241,07 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.241,07 eur od 03.05.2016 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a. s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO:35 923 130 z titulu zlúčenia uvedenej spoločnosti s VÚB, a. s. a pokračuje v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti Consumer Finance Holding a. s., ktorým sa rozumejú všetky ostatné zložky podnikania zanikajúcej spoločnosti okrem TRIANGEL - splátkového predaja a leasingu QCar. Právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvorili spolu dňa 02.06.2015 zmluvu o pôžičke evid. č. 8014934, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému pôžičku vo výške 10.200,- eur. Žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v 120 mesačných splátkach v sume 158,19 eur, až do celkovej výšky pôžičky vo výške 18.982,80 eur. Žalovaný uhradil spolu sumu 1.233,58 eur. Keďže porušil svoju povinnosť splácať pôžičku, bol vyzvaný na úhradu dlžných splátok predžalobnou upomienkou zo dňa 27.02.2016 a zároveň bol upozornený na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, dňa 19.04.2016 žalobca úver zosplatnil v súlade s bodom 12.2 zmluvných podmienok. Žalovaný mal podľa prehľadu splátok uhradiť splátky a zosplatnenú istinu vo výške 11.416,87 eur. Žalovaný uhradil 1.233,58 eur, jeho dlh tak činí 10.183,29 eur. Žalobca si k tejto sume uplatnil ešte sumu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky vo výške 57,78 eur, t. j. spolu 10.241,07 eur. Žalobca si neuplatnil zmluvnú pokutu. Žalovaná suma predstavuje istinu vo výške 10.214,07 eur ako aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 03.05.2016 do zaplatenia.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil a predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky č. 6550503453 spolu so zmluvnými podmienkami, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku zo dňa 27.02.2016 spolu s doručenkou, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.04.2016.

4. Žalovanému bola žaloba s prílohami spolu s uznesením na vyjadrenie sa k žalobe a predvolanie na pojednávanie doručená do vlastných rúk dňa 03.04.2019. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

5. Okresný súd Kežmarok rozsudkom pre zmeškanie žalovaného č. k. 2Csp/30/20149-42 zo dňa 25.04.2019 žalobe v celom rozsahu vyhovel. Na základe dôvodnej žiadosti žalovaného o zrušenie rozsudku pre zmeškanie a po podanom odvolaní žalovaného proti predmetnému rozsudku Okresný súd Kežmarok uznesením č. k. 2Csp/30/2019-75 zo dňa 19.09.2019, právoplatným dňa 26.09.2019 zrušil rozsudok pre zmeškanie žalovaného č. k. 2Csp/30/2019-42 zo dňa 25.04.2019 a Krajský súd Prešov uznesením č. k. 36Co/163/2019-87 zo dňa 12.05.2020, právoplatným dňa 14.08.2020 odmietol odvolanie žalovaného a nepriznal sporovým stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Podaním doručeným súdu dňa 07.06.2019 právny predchodca žalobcu- Všeobecná úverová banka, a. s. navrhol zmenu sporových strán na strane žalobcu a žiadal, aby súd pripustil vstup spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o. namiesto doterajšieho žalobcu, a to z dôvodu, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok bola pohľadávka doterajšieho žalobcu ako postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi, postúpená tejto spoločnosti ako postupníkovi. Súd uznesením zo dňa 19.09.2019 vyhovel návrhu žalobcu a pripustil zmenu strán sporu na strane žalobcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2019.

7. Súd v rámci predbežného právneho posúdenia vyzval žalobcu plniac si povinnosť podľa § 54a Občianskeho zákonníka ex offio skúmať, či nie je pohľadávka premlčaná, na vyjadrenie sa k otázke premlčania, aj vzhľadom na to, že z predloženej predžalobnej upomienky vyplýva upozornenie žalovaného k úhrade splátky splatnej v mesiaci december 2015, pričom žaloba bola doručená súdu až dňa 21.02.2019.

8. Na výzvu súdu žalobca reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 18.09.2020 tak, že podľa neho s prihliadnutím na ustanovenie § 103 prvá veta OZ by posúdenie premlčania splátok splatných do zosplatnenia celého úveru, t. j. premlčaniu podľa tohto ustanovenia by vzhľadom na začatie sporu dňa 21.02.2019 mohli podliehať splátky splatné od 20.12.2015 (neuhradená časť) do 20.02.2016, ktorých zaplatenie predmetom sporu nebolo vzhľadom na ich zaplatenie pred podaním žaloby. Premlčanie zosplatneného celého úveru (pozostávajúceho zo splátok predchádzajúcich zosplatneniu, ku ktorému došlo dňa 19.04.2016, t. j. splátok splatných od 20.03.2016 a nasl.) by posúdil podľa § 103 druhá veta OZ. Listom zo dňa 27.04.2016 bol zosplatnený celý úver ku dňu 19.04.2016, čo žalovaný nerozporoval. V predžalobnej upomienke bol žalovaný právnym predchodcom len upozornený na možnosť predčasného zosplatnenia úveru do budúcnosti. Žaloba bola na súde podaná dňa 21.02.2019 a tak časť zosplatneného úveru pozostávajúceho zo splátok predchádzajúcich zosplatneniu splatných od 20.03.2016 premlčaná nie je, keďže nárok bol na súde uplatnený v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby, ktorá pre predčasne zosplatnenú časť úveru začala v zmysle ust. § 103 druhá veta OZ plynúť od 21.03.2016. Podľa žalobcu ustanovenie § 53 ods. 9 OZ neupravuje počiatok plynutia premlčacej doby, nakoľko z tohto ustanovenia vyplýva len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 OZ žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre neplnenie splátok, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky. Uvedené obmedzenie nemá žiaden vplyv na beh premlčacej doby. Ak by totiž mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich, pričom poukázal na uznesenie Krajského súdu Trenčín č. k. 17Co/228/2016-74, ktorý totožné posúdenie začatia plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ pre celý zosplatnený úver od splatnosti prvej omeškanej splátky v inej právnej veci, označil za neprípustné. Ďalej poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Bratislave pod č. k. 9Co/44/2018-110 zo dňa 30.4.2018 a ďalšie rozhodnutia krajských súdov. Uviedol, že pokiaľ sa pri premlčaní vychádza z ustanovenia § 101 OZ, teda že premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz, v spojení s ustanovením § 103 OZ tak, ak sa žalovaný dostal do omeškania prvýkrát so splátkou zročnou dňa 20.12.2015, právny predchodca ani nemohol pristúpiť k zosplatneniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr ako po troch mesiacoch od danej splátky. Z uvedeného vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ prvýkrát (teda aj súdne) uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 20.03.2016, kedy uplynuli 3 mesiace od omeškania splátky a od tohto dňa začala plynúť všeobecná premlčacia doba 3 rokov. Podľa neho je neprijateľné a v rozpore so zákonom, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t. j. aj pre splátky, ktoré ešte nie sú splatnými,

nakoľko z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že splátky predpísané pred zosplatnením sú posudzované v režime premlčania každej splátky osobitne. Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 456/2006, podľa ktorého k zosplatneniu dlhu nemôže dôjsť predtým ako bude výzva na zosplatnenie doručená dlžníkovi. Predložil súdu splátkovú dohodu zo dňa 23.01.2017, ktorou žalovaný uznal predmetnú pohľadávku a zaviazal sa na jej úhradu plnením v splátkach a keďže sa žalovaný dostal do omeškania s plnením splátok, stratil výhodu splátok. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zotrval na podanej žalobe.

9. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 19.03.2021, na ktoré sa nedostavil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčasť ospravedlnili a súhlasili s tým, aby súd rozhodol v zmysle podaní žalobcu aj bez ich účasti. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

10. Pred pojednávaním súdu žalobca písomným podaním doručeným dňa 18.03.2021 podporne k argumentácii ohľadne premlčania nároku predložil stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého premlčacia doba predčasne zosplatneného dlhu (§565 Občianskeho zákonníka) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu (podporne rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 24Csp/36/2020-138, odsek 17). Zároveň predložil súdu žalovaným podpísané Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Informáciu o ročnej percentuálnej miere nákladov poskytnutého úveru a dokumenty preukazujúce skúmanie bonity žalovaného právneho predchodcom.

11. Žalovaný sa k žalobe na pojednávaní vyjadril tak, že zmluvu s právnym predchodcom žalobcu uzavrel a je pravdou, že predmetný úver splácal nepravidelne. Keď prestal splácať, stále za ním chodil jeden pán a stále ho naháňali, ale on nemal z čoho platiť. Telefonovali mu, búchali doma na dvere. Potom mu dali podpísať nejaké papiere, povedali mu, že to musí podpísať. Ohľadne podpísania splátkovej dohody uviedol, že v tom čase nemal robotu, prišiel za ním nejaký pán z ich spoločnosti, nevedel uviesť, či to bol exekútor, ale na 100% bol z ich spoločnosti. Bolo mu to podané tak, že to musí podpísať, pretože inú možnosť nemal. Tomu pánovi dal aj nejaké peniaze pri aute, keď to podpisoval. Splátková dohoda mu len bola predložená na podpis, pričom ten pán pri aute mu dal podpísať dva papiere. Mal pocit, že sa mu vyhrážal, a preto ich podpísal. Dohodol sa s pani, ktorá to mala na starosti, že ako to bude splácať, ale zakaždým, keď tam volal, ozval sa mu niekto iný a vždy ho pýtali vyššiu a vyššiu splátku. Dva, tri mesiace neplatil a stále mu potom posielali výhražné listy.

12. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ktoré tvoria súčasť spisu a vykonanie ktorých nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné, zistil nasledovný skutkový stav:

13. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky číslo zmluvy: 6550503453 uzavretej dňa 02.06.2015 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola žalovanému poskytnutá pôžička vo výške 10.200,- eur. V časti VIII. Pôžička je uvedené druh úveru: účelový spotrebiteľský úver, celková výška a mena úveru 10.200,- eur, celková čiastka 18.982,80 eur, celkové náklady spotrebiteľa 8.782,80 eur, prvá splátka splatná dňa 20.08.2015, sadzba poistenia 0,00 %, priemerná hodnota RPMN 10,39 %, odplata 14,57 %, splátka 158,19 eur, počet splátok 120, termín konečnej splatnosti (mesiac/ rok) 7/2025, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, RPMN 14,57 %, fixná úroková sadzba 14,57 %, najvyššia prípustná výška odplaty 23,16 %, doba trvania zmluvy do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy. Žalovaný podpísal zmluvu dňa 29.05.2015 v Kežmarku a právny predchodca žalobcu ju podpísal dňa 02.06.2015 v Poprade.

14. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaný zaplatil na úhradu pôžičky sumu 1.283,58 eur. Do zosplatnenia úveru právnym predchodcom žalobcu dňa 19.04.2016, žalovaný uhradil dňa 27.08.2015 sumu 158,19 eur a dňa 29.12.2015 sumu 490,39 eur. Žiadne ďalšie splátky do zosplatnenia úveru riadne a včas žalovaný neuhradil. Ostatné čiastkové úhrady do sumy 1.283,58 eur vykonal po zosplatnení úveru. Ako teda vyplýva z predloženého prehľadu žiadnu ďalšiu splátku, ktoré mal uhrádzať vo výške 158,19 eur v priebehu 120 mesiacov právnemu predchodcovi žalobcu, ani žalobcovi neuhradil. Z uvedeného prehľadu tiež vyplýva, že žalovanému bola vyúčtovaná aj položka

označená ako MP3 vo výške 57,78 eur - Manipulačný poplatok agentúra, o ktorej právny predchodca žalobcu v žalobe tvrdil, že je to poplatok za vymáhanie pohľadávky.

15. Právny predchodca žalobcu žalovanému adresoval predžalobnú upomienku zo dňa 27.02.2016, v ktorej mu oznámil, že k zmluve č. 8014934, uzatvorenej dňa 02.06.2015 eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 474,57 eur, ktorý ho žiadal bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 05.04.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2015, bude oprávnený úver zosplatiť. Od žalovaného sa predžalobná upomienka vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote podľa kópie doručky na čl. 18 rub a čl. 19 spisu. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.04.2016 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, nakoľko neuhradil dlžné splátky v lehote stanovenej v Predžalobnej upomienke riadne a včas, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. 8014934 sa stal splatným v celom rozsahu naraz s tým, že dlžná suma predstavuje 10.792,51 eur.

16. V splátkovej dohode na čl. 96 spisu predloženej žalobcom je uvedené evidenčné číslo: 525 88 35, číslo účtu, označenie právnickej osoby Intrum Justitia Slovakia s. r. o. s adresou a telefonickým kontaktom, označenie veriteľa- CFH- bezúčelový úver, označenie dlžníka B. P., adresa Ž. XXX/XX, XXX XX Z. L., dlžná čiastka vrátane úrokov z omeškania ku dňu 03.01.2017 vo výške 12.423,14 eur. Následne je uvedený text cit. „Dlžník uznáva svoj uvedený dlh voči menovanému Veriteľovi a navrhuje, že v uvedenom počte splátok celú dlžnú čiastku zaplatí (pravidelne mesačne, vždy do daného dňa v mesiaci počnúc dátumom prvej splátky): počet plátok 83, dátum prvej splátky 19.02.2017.“ Ďalej je v dohode uvedený súhlas dlžníka s platnosťou predmetnej splátkovej dohody. Vyhradenie spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s. r. o. k právu odmietnuť alebo zmeniť splátkovú dohodu alebo zmeniť počet splátok a dátum splatnosti. Ďalej, že dlžník sa týmto uznaním dlhu nezbavuje povinnosti uhrádzať ďalšie úroky z omeškania. V prípade oneskorenej platby, alebo pri inom porušení tejto splátkovej dohody sa zruší dlžníkovi výhoda splácania dlhu a dlh sa stane splatný naraz vrátane úrokov z omeškania. Dlžník podpisom tohto návrhu dohody uznáva svoj dlh a zároveň žiada o schválenie tejto splátkovej dohody. Na záver je uvedený dátum 23.01.2017 a podpisy žalovaného a za spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s. r. o.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 02.06.2015 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z. z.) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti..

18. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

19. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak,

zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 54 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

24. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Podľa § 100 ods.1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

26. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č.40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

29. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov účinného od 5.12.2018, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

30. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

31. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

32. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

33. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

34. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

35. Podľa § 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy¹⁾ nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, 2) zamestnania alebo povolania, 2a)
b) predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

36. Podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z. z. predávajúci nesmie používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

37. Podľa § 7 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie. Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak
a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,
b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.
Obchodná praktika, ktorá môže podstatne narušiť ekonomické správanie skupiny spotrebiteľov, ktorí sú osobitne zraniteľní z dôvodu ich duševnej poruchy alebo telesnej vady, veku alebo dôverčivosti, spôsobom, ktorý môže predávajúci rozumne predpokladať, sa posudzuje z pohľadu priemerného člena tejto skupiny. Tým nie je dotknutá bežná a oprávnená reklamná praktika, akou je zveličujúce vyhlásenie alebo vyhlásenie, ktoré nie je mienené doslovné. Za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1. Používanie nekalých obchodných praktík sa zakazuje aj v súvislosti s plnením záväzku spotrebiteľa vrátane vymáhania pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy.

38. Z hľadiska právneho posúdenia je zrejmé, že žalobca si od žalovaného žalobou uplatnil nárok na vrátenie spotrebiteľského úveru. Keďže právny predchodca žalobcu bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov, pričom v zmluve aj priamo je uvedené, že sa jednalo o spotrebiteľský úver účelový, súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Predmetná zmluva je tak v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z., ako aj v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou v podobe spotrebiteľského úveru, čo medzi stranami ani nebolo sporné. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom citovanej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka a v zákone č. 129/2010 Z. z. je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov.

39. Vzhľadom na začatie súdneho konania dňa 21.02.2019 (doručenie žaloby súdu), t. j. po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (5.12.2018), bolo v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s vyššie citovaným § 879v Občianskeho zákonníka povinnosťou súdu aj ex offio skúmať, či v danom prípade žalobca uplatnil na súde pohľadávku vyplývajúcu zo spotrebiteľského vzťahu predtým, ako

došlo k jej premlčaniu. Uvedené potvrdzuje zámer zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k zákonu č. 348/20018 Z. z., z ktorej vyplýva, že prijatá právna úprava zavádza osobitnú úpravu uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv v reakcii na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy považuje zákonodarca za opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany podporovať vynucovanie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku, ale vytvorenie priestoru pre to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia napríklad v tom, že už nebude disponovať dôkazmi. Zároveň sa vylučuje kondikcia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Táto právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t. j. na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

40. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný pred zosplatnením úveru uhradil dve splátky, a to dňa 27.08.2015 vo výške 158,19 eur (splátka nebola uhradená včas) a poslednú splátku uhradil síce dňa 29.12.2015, avšak aj táto splátka nebola uhradená včas, t. j. dňa 20.12.2015 a riadne, t. j. vo výške 158,19 eur, ale vo výške 490,39 eur. Predžalobná upomienka zo dňa 27.02.2016 bola žalovanému zasielaná s upozornením, že ak do 05.04.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci december 2015, bude veriteľ oprávnený úver zosplatniť. Podľa vyššie citovanej právnej úpravy bol žalobca oprávnený žiadať zaplatenie celého úveru najskôr po uplynutí troch mesiacov od splatnosti s prvou omeškanou splátkou a po doručení upozornenia. Veriteľ oznámil žalovanému zosplatnenie úveru listom zo dňa 27.04.2016 v súlade s § 565 a §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

41. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá v bode 12.2 zmluvných podmienok a upravuje možnosť veriteľa vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky a v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky v prípade, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. V danom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru, o čom bol žalovaný informovaný písomne listovou zásielkou zo dňa 27.04.2016, čo malo vplyv na ustálenie počiatku plynutia premlčacej doby. V takom prípade podľa § 103 Občianskeho zákonníka (ktorý je lex specialis k ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka) plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od

zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada. Keďže § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní tri mesiace tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Prednosť má teda právna úprava zakotvená v druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej je počiatok plynutia premlčacej doby viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatnenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka bude potom vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namiesto, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje (rovnako závery občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici konaného dňa 20.03.2019, občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11.11.2015). Premlčacia lehota v zmysle druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka teda začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a pre ktorú k zosplatneniu došlo. V tomto prípade ako to vyplýva z predžalobnej upomienky zo dňa 27.02.2016, takou splátkou bola splátka splatná v mesiaci december 2015 (podľa zmluvy splátky mali byť platené k 20. dňu, teda 20.12.2015), premlčacia doba preto uplynula v decembri 2018. V zmysle § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na nesplnenú splátku, ktorá bezprostredne predchádza zročnosti celého dlhu, ako sa vychádzajú z vyjadrení žalobcu k posúdeniu premlčania žalobcu mylne domnieva, ani dorúčením výzvy na zosplatnenie dlžníkovi, ale na dátum tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ), v danom prípade splátky splatnej v decembri 2015, ktorú označil aj sám veriteľ v predžalobnej upomienke zo dňa 27.02.2016. Súd preto nesúhlasí s tvrdením žalobcu vo vyjadrení zo dňa 18.09.2020, že rozhodnú pre začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné považovať nesplnenú splátku, ktorá bezprostredne predchádza zročnosti celého dlhu, t. j. v tomto prípade splátku splatnú dňa 20.03.2016, resp. s tvrdením vo vyjadrení zo dňa 18.03.2021, že premlčacia doba predčasne zosplatneného úveru začína plynúť až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie. Súd zastáva názor, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej dňa 20.12.2015, pretože sám veriteľ v predžalobnej upomienke túto splátku považoval za splátku, nesplnenie ktorej bude mať za následok, že sa stane zročným celý dlh a teda od zročnosti ktorej aj začne plynúť premlčacia doba pre celý zročný dlh. Preto od jej zročnosti plynie premlčacia doba v zmysle ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 20.12.2018. Nárok na úroky a úroky z omeškania a poplatky ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Žalobca v danom spore podal žalobu na súd až dňa 21.02.2019, teda v tom čase bol už jeho nárok nepochybne premlčaný, na čom nič nemení ani skutočnosť, že žalovaný podpísal splátkovú dohodu.

42. Aj keď žalobca v rámci svojho vyjadrenia k počiatku plynutia premlčacej doby poukázal na rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 12.04.2017, sp. zn. 17Co/228/2016 a rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 30.04.2018, sp. zn. 9Co/44/2018, či Krajského súdu Prešov sp. zn. 11Co/60/2019 zo dňa 21.11.2019, podľa ktorých je potrebné za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti ktorej začne plynúť premlčacia doba, považovať splátku, ktorá bezprostredne predchádza zročnosti celého dlhu, súd z jeho názorom, ako už vyššie uviedol nesúhlasí. Na podporu svojej argumentácie uvádza ustálenú rozhodovaciu prax súdov, a to napr. rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/95/2018, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 17.04.2019 sp. zn. 2Co/148/2018, podľa ktorého „Je potrebné zdôrazniť, že v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ust. § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne. Podľa vety prvej, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynú teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ). Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatnenia dlhu, len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 OZ), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva § 565 OZ (do pozornosti napr. rozsudok KS Trnava sp. zn. 9Co/288/2016). Ustanovenie § 53ods. 9 OZ dopadá na poslednú vetu § 565 OZ tak, že upravuje, odkedy môže dodávateľ toto právo uplatniť. Keďže v danej veci ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, aplikáciu § 565 OZ bolo potrebné uskutočniť v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ. Nebolo sporné medzi stranami sporu, že dlžnou splátkou, pre

ktorú nastalo zosplatnenie bola splátka najneskôr splatná 20.2.2013, nasledujúcim dňom začala plynúť 3-ročná premlčacia doba, v závislosti od čoho súd prvej inštancie s poukazom na okamih doručenia žalobného návrhu správne posúdil uplatnený nárok žalobcu ako premlčaný.“

43. Rovnako je možné poukázať aj na ďalšie rozhodnutia, a to rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/34/2018, sp. zn. 41Co/49/2019, Krajského súdu Trnava sp. zn. 27Co/315/2017, sp. zn. 26Co/176/2017, Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/59/2019 a Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/100/2019, ktorý v rozsudku zo dňa 27.02.2020 potvrdil právny názor súdu a uviedol, že „V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva“.

44. Vo vzťahu k poukazu žalobcu na rozsudok Okresného súdu Košice II, č. k. 24Csp/36/2020-138 zo dňa 16.11.2020, bod 17, cit.: „Podľa zjednocujúceho stanoviska Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, premlčacia doba predčasne zosplatneného dlhu (§565OZ) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 OZ až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu.“

Žalobca tvrdil, že k zosplatneniu došlo z dôvodu omeškania zaplatenia splátky, ktorá bola splatná dňa 20.03.2017. Žalovaný tvrdil, že k zosplatneniu došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.02.2017. Podľa názoru súdu, vychádzajúc z prehľadu splátok a úhrad, prvá splátka, ktorú žalovaný nezaplatil bola splátka splatná dňa 20.01.2017, a preto podľa ust. § 565 OZ bola to splátka splatná dňa 20.01.2017, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu. V súlade so stanoviskom Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach s poukazom na ust. § 53 ods. 9 OZ, premlčacia doba začína plynúť až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu. To znamená, že v tomto prípade premlčacia doba začala plynúť uplynutím 3 mesiacov od 20.01.2017, teda začala plynúť od 21.04.2017 a 3- ročná premlčacia doba uplynula 20.04.2020, pričom žaloba na súde bola doručená dňa 28.02.2020, teda pred uplynutím 3- ročnej premlčacej doby.“; súd uvádza, že ak by vychádzal tak, ako Okresný súd Košice II z prehľadu splátok a úhrad, dospel by k záveru, že prvá splátka, ktorú žalovaný nezaplatil riadne a včas bola splátka splatná dňa 20.09.2015, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu. Ak by v súlade so stanoviskom Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach s poukazom na ust. § 53 ods. 9 OZ, premlčacia doba začala plynúť až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu, tak v tomto prípade by premlčacia doba začala plynúť uplynutím 3 mesiacov od 20.09.2015, teda začala plynúť od 21.12.2015 a 3- ročná premlčacia doba by uplynula 20.12.2018, pričom žaloba na súde bola doručená až dňa 21.02.2019, teda po uplynutí 3- ročnej premlčacej doby, čo je v celom rozsahu totožné s právnym názorom súdu uvedeným vyššie.

45. Na právnom závere súdu o premlčaní žalobného nároku nemení nič ani žalobcom predložená splátková dohoda na čl. 96 spisu, ktorá jednou vetou obsahuje aj uznanie dlhu žalobcu žalovaným. Po preskúmaní dohody o splátkach (resp. návrhu dohody, ako to v závere dohody je aj uvedené) a uznania dlhu ma súd nepochybné za to, že dohoda je typickým formulárovým ošetrením vzniknutého stavu, kedy sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár o splátkach s vyhlásením o nespornosti záväzku. Takúto dohodu je možné hodnotiť len ako nekalú obchodnú praktiku, pretože neboli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa. Žalobca totiž žiadnym spôsobom nepreukázal, že žalovaného ako spotrebiteľa zodpovedajúcim spôsobom poučil o právnych následkoch uznania dlhu, ktoré „jednou vetou“ zapracoval do splátkovej dohody. Vo veciach vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv princíp „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. právo patrí bdelym, ustupuje dôležitejšiemu princípu založenému na ochrane práv spotrebiteľa, čo opakovane zdôraznil vo svojej rozhodovacej činnosti aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Aj z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní súdu sa skôr javí, že veriteľ využil neskúsenosť/ nevedomosť žalovaného, keď mu pod zámienkou uzavretia dohody o splátkach predložil na podpis aj uznanie dlhu, zapracovaného do textu splátkovej dohody, čo nekorešpondovalo s prejavenu vôľou žalovaného uzavrieť dohodu o splátkach. Z vykonaného dokazovania mal súd zároveň preukázané, že

sám žalovaný nevedel, čo podpisuje, keďže predmetnú dohodu podpísal pod nátlakom len pri aute pána, ktorý za nim prišiel. S vtedajším veriteľom sa snažil dohodnúť aj na splátkach, ale ako sám uviedol, keď veriteľa kontaktoval telefonicky, telefonický rozhovor vždy viedol niekto iný a zakaždým požadoval, aby sa s ním žalovaný dohodol na vyššej splátke úveru.

46. Z textu splátkovej dohody a uznania dlhu tiež vyplýva dlh žalovaného voči právnenému predchodcovi žalobcu vo výške 12.423,14 eur. Z textu dohody však nie je zrejmé, ako právny predchodca žalobcu dospel k výške tohto záväzku a na základe akých ustanovení spotrebiteľskej zmluvy a ani na základe akej zmluvy bol tento nárok právnym predchodcom žalobcu voči žalovanému uplatnený. Uznanie dlhu žalovaným tak navyše nie je určitým a zrozumiteľným právnym úkonom, čo má za následok absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu, a svedčí skôr o tom, že zo strany žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu došlo k porušeniu férovej a čestnej obchodnej praxi vo vzťahu k žalovanému ako spotrebiteľovi, ktorá viedla k vykonaniu pre neho nevýhodného úkonu, obsah ktorého nemohol ani ovplyvniť. Predmetné uznanie dlhu žalovaného je s poukazom na uvedené neplatným právnym úkonom aj pre jej rozpor s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, lebo ako vyplýva z textu tejto formulárovej písomnosti žalobca, resp. jeho právny predchodca, vopred v návrhu stanovil jej obsah a stanovil aj podmienky jej realizácie.

47. Aj z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v dohode o uznaní dlhu sa žalovaný zaviazal zaplatiť peňažnú sumu na podklade záväzkovo právneho vzťahu (zmluvy) bez toho, aby konkretizoval právnú skutočnosť, ktorá bola dôvodom jeho vzniku, tento právny úkon po obsahovej stránke (z hľadiska jeho predmetu) nemožno považovať za určitý a je potrebné ho považovať za neplatný právny úkon. Formulár splátkovej dohody obsahuje jednostranné prejavy uznania záväzku a dvojstranné právne úkony pri dohode o splátkach záväzku, napriek tomu, že už v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 30.03.2015 sp. zn. 8MCdo 1/2014 bolo konštatované, že spájanie dvojstranného právneho úkonu (dohoda o splátkach) a jednostranného právneho úkonu (uznanie dlhu) nie je v súlade so spotrebiteľským právom. Súd má preto vážne pochybnosti o tom, že skutočnému prejavu vôle dlžníka zodpovedá obsah splátkovej dohody, navyše, keď žalovaný ako dlžník podpisom tejto formulárovej dohody zhoršil svoje zmluvné postavenie.

48. Na záver súd uvádza, že v danej právnej veci pri uzatváraní dohody o splátkach a uznaní dlhu je nepochybné, že došlo k využitiu nekalej obchodnej praxe, ktorá je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobkom alebo k službe, ku ktorej by sa dostal a ktorý je mu adresovaný a obchodná praktika je orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Pri uzatváraní dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, nakoľko obidva znaky nekalosti, teda nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potencionálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa boli naplnené. Skrytým cieľom tejto dohody bolo dosiahnutie uznania záväzku, čo má za následok predĺženie premičacej doby na uplatnenie nároku žalobcu na 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Je nepochybné, že takto došlo k zhoršeniu právneho postavenia žalovaného ako spotrebiteľa. Uznanie záväzkov ako nekalá obchodná praktika je neplatná v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi. Z vyjadrenia žalovaného na pojednávaní je zrejmé, že jeho úmyslom bolo dohodnúť sa na splácaní dlhu, avšak v žiadnom prípade nie tento dlh voči žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi uznávať. Predmetné uznanie dlhu je preto neplatné aj pre nedostatok vôle žalovaného dlh uznať. Vzhľadom na uvedené nemožno mať pochybnosti o tom, že v obave o možné neskoršie následky (napr. exekúciu) žalovaný v dôsledku postupu právneho predchodcu žalobcu predmetnú dohodu podpísal. Je logické a pochopiteľné, že spotrebiteľia vítajú možnosť splácať dlh, no je nečestné, ak sa zneužije kontraktačná situácia s cieľom predĺžiť premičanie až na 10 rokov. Za takej situácie je tu dôvod nielen na odmietnutie ochrany dodávateľovi postupom podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale aj na záver o neplatnosti právneho úkonu aj s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa.

49. V rámci právneho posúdenia žalobcom predloženej splátkovej dohody ako neplatnej súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, čiastočne známu aj žalobcovi, a to rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 17C/58/2015 zo dňa 04.06.2015, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12C/186/2012 zo dňa 25.04.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 16Co/138/2013 zo dňa 30.09.2013, rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 4C/69/2014 zo dňa 06.11.2014, rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 4Csp/47/2019 zo dňa 07.11.2019, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/64/2018 zo dňa 17.09.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 2Co/5/2019

zo dňa 17.06.2019, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/44/2018 zo dňa 01.10.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 8Co/142/2019 zo dňa 28.09.2020.

50. Nakoľko žalobca si v spore uplatňuje premlčané právo, ktorého vymáhaniu bráni ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 879v Občianskeho zákonníka a súd vyhodnotil predloženú splátkovú dohodu s uznaním dlhu ako neplatnú, súdu neostávalo nič iné, len žalobu zamietnuť. Je potrebné dodať, že v tomto vzťahu žalovaný ako spotrebiteľ je slabšia strana oproti žalobcovi ako dodávateľovi služby, ktorý koná svoju činnosť v rámci svojho podnikania a má k dispozícii okrem financií aj ľudí s právnickým či ekonomickým vzdelaním, a preto je potrebné ho chrániť. Vzhľadom k uvedenému bolo nadbytočné ďalej sa podrobne zaoberať ostatnými aspektmi nároku, ktorý bol v konaní žalobcom uplatnený.

51. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keď žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá a nárok na náhradu trov konania tak vznikol žalovanému, ktorý si však náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú, preto súd v súlade s procesnou ekonómiou podľa čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku nevyhradil rozhodnutie o výške trov konania samostatnému uzneseniu, ale rozhodol tak, že náhradu trov konania žalovanému nepriznal (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.